

Økonomi- og Indenrigsministeriet

International økonomi

Dato: 20.06.12

Orienterende notat om møde i gruppen af lande med i finanspagten

- 1) Kommissionens forslag til fælles principper for nationale korrektionsmekanismer under finanspagten
-
KOM-dokumenter foreligger ikke

Side 2

Kommissionens forslag til fælles principper for nationale korrektionsmekanismer under finanspagten

Resumé

Kommissionen har d. 20. juni 2012 fremsat et forslag til fælles principper for de nationale korrektionsmekanismer under finanspagten, jf. finanspagtens artikel 3, stk. 2. Der er tale om overordnede principper, som ligger i forlængelse af teksten i finanspagten og regler og praksis under Stabilitets- og Vækstpagten. Som følge af offentliggørelsen ventes sagen nu drøftet blandt ministrene fra de lande, der deltager i finanspagten, i forbindelse med det kommende ECOFIN d. 22. juni 2012. De deltagende lande ventes at støtte Kommissionens forslag til principper. De foreslåede principper vurderes at være i overensstemmelse med den danske budgetlov, som er vedtaget i Folketinget tidligere på måneden.

Baggrund

Ifølge finanspagtens artikel 3 skal de deltagende lande implementere nationale korrektionsmekanismer i national lov, der skal sikre korrektion af evt. afvigelser fra strukturel balance, defineret som det landespecifikke mellemfristede finanspolitiske mål (MTO) i medfør af Stabilitets- og Vækstpagten. Ifølge artikel 3, stk. 2, skal den nationale korrektionsmekanisme baseres på fælles principper, som skal foreslås af Kommissionen.

Kommissionen har d. 20. juni 2012 fremsat sit forslag til fælles principper i form af en meddelelse. Der er tale om overordnede principper, som ligger i forlængelse af teksten i finanspagten og regler og praksis under Stabilitets- og Vækstpagten. Tanken med principperne er ikke at tilføje finanspagten grundlæggende ny substans, men at implementere den. Der ventes generel enighed om principperne.

Som følge af offentliggørelsen af Kommissionens meddelelse ventes sagen nu drøftet i margenen af ECOFIN d. 22. juni 2012 blandt ministrene fra de lande, der deltager i finanspagten, med henblik på at de deltagende lande godkender Kommissionens forslag til principper. Der forventes på den baggrund fremsat en kort erklæring herom.

Indhold

Meddelelsen indeholder 7 principper:

1. **Juridisk status:** Korrektionsmekanismen skal indskrives i national lov i form af bindende og varige bestemmelser, helst i forfatningen, eller på anden måde, der sikrer, at de fuldt overholdes og efterleves gennem hele den nationale budgetproces. Mekanismen skal fuldt ud respektere de nationale parlamenters beføjelser.
2. **Konsistens med EU-rammen:** Nationale korrektionsmekanismer skal knytte sig tæt til definitionerne og reglerne i EU's økonomiske samarbejde. Det gælder særligt begrebet om en "væsentlig afvigelse" og definitionen af mulige undtagelsesbestemmelser. Korrektionens størrelse og timing skal gøres konsistent med evt. henstillinger rettet til den pågældende medlemsstat i medfør af Stabilitets- og Vækstpagten.
3. **Aktivering:** Aktiveringen af den nationale korrektionsmekanisme skal ske i veldefinerede situationer karakteriseret ved en væsentlig afvigelse fra det mellemfristede finanspolitiske mål (MTO) eller tilpasningsstien hen imod denne. Aktiveringen vil kunne udløses både af kriterier knyttet til EU-processer eller landespecifikke forhold i det omfang ovenstående betingelse er opfyldt. Under samme betingelse vil både *ex ante* mekanismer (der fastsætter budgetmål, som forebygger materialiseringen af afvigelser på forhånd) og *ex post* mekanismer (der udløser korrektioner som reaktion på forudgående afvigelser) kunne opfylde kravene.
4. **Korrektionens karakter:** Størrelsen og timingen af korrektionen skal være underlagt forud fastlagte regler. Større afvigelser fra det mellemfristede mål eller tilpasningsstien hen imod denne, skal lede til større korrektioner. Genetablering af en strukturel balance på eller over MTO indenfor den planlagte tidsplan, og efterfølgende fastholdelse på dette niveau, skal være udgangspunktet for korrektionsmekanismen. Korrektionsmekanismen skal sikre overholdelse af centrale finanspolitiske mål, som fastlagt før den væsentlige afvigelse, for således at forhindre en varig afvigelse fra disse mål. Ved korrektionens begyndelse skal

medlemsstaterne vedtage en korrigerende plan, som skal være bindende for de budgetter, som er dækket af korrektionsperioden.

5. Operationelle værktøjer: Korrektionsmekanismen kan give en fremtrædende operationel rolle til regler vedr. offentlige udgifter og diskretionære skattetiltag, herunder i aktiveringen og implementeringen af korrektionen i det omfang sådanne regler er konsistente med opnåelsen af MTO og tilpasningsstien hen imod denne. Korrektionsmekanismens indretning skal forholde sig til bestemmelser vedr. koordinering - i tilfælde af aktivering - af fiskale tilpasninger på tværs af alle eller nogle delniveauer af den offentlige sektor.
6. Undtagelsesbestemmelser: Definitionen af mulige undtagelsesbestemmelser skal overholde begrebet om "exceptionelle omstændigheder", som der er enighed om i Stabilitets- og Vækstpagten. Dette omfatter en usædvanlig begivenhed uden for den pågældende medlemsstats kontrol med en stor påvirkning af statens finansielle situation, eller perioder med alvorlig økonomisk nedgang som defineret i Stabilitets- og Vækstpagten, herunder på euroområdet. Suspendering af korrektionsmekanismen i tilfælde af en undtagelsesbestemmelse skal være på midlertidig basis. Korrektionsmekanismen skal lægge op til et mindstekrav for den strukturelle tilpasning efter afslutningen af undtagelsesbestemmelsen med kravet fra Stabilitets- og Vækstpagten som en nedre grænse. Efter afslutningen af undtagelsesbestemmelsen skal medlemsstaten vedtage en korrektionsplan som skal være bindende for de budgetter, som er dækket af korrektionsperioden.
7. Uafhængige institutioners rolle: Uafhængige institutioner eller institutioner med funktionel autonomi, der indtager en rolle som overvågende instanser, skal understøtte troværdigheden og gennemsigtigheden af korrektionsmekanismen. Disse institutioner vil tilvejebringe offentlige vurderinger af: forekomsten af omstændigheder som tilsiger aktiveringen af korrektionsmekanismen; hvorvidt korrektionen skrider frem i overensstemmelse med nationale regler og planer; og om forekomsten af omstændigheder, der udløser, forlænger og afslutter undtagelsesbestemmelser. Den pågældende medlemsstat skal være pålagt at efterleve sådanne institutioners vurderinger, eller alternativt forklare offentligt, hvorfor de ikke efterleves. Indretningen af de ovennævnte institutioner skal tage højde for allerede eksisterende institutionelle rammer og den landespecifikke administrative struktur. Nationale lovgivningsbestemmelser, der sikrer en høj grad af funktionel autonomi skal understøtte de ovennævnte institutioner, herunder i) forankring i lovgivning; ii) frihed fra indblanding, hvorved de ovennævnte institutter ikke skal modtage instruktioner og skal være i stand til at kommunikere offentligt rettidigt; iii) udnævnelsesprocedurer baseret på erfaring og kompetence, iv) tilstrækkelige ressourcer og passende adgang til information for at udføre det givne mandat.

Hertil kommer præambeltekst knyttet til de enkelte principper.

Som det fremgår, er der tale om overordnede principper, som ligger inden for rammerne af teksten i finanspagten og regler og praksis under Stabilitets- og Vækstpagten, idet tanken med principperne ikke er at tilføje finanspagten grundlæggende ny substans, men at implementere den.

De foreslåede principper vurderes at være i overensstemmelse med den danske budgetlov, som er vedtaget i Folketinget i juni 2012.

Kommissionens meddelelse angiver desuden, at Kommissionen senere på året ventes at fremlægge forslag til en nærmere tidsplan for konvergens mod de landespecifikke MTO under hensyntagen til landespecifikke holdbarhedsudfordringer, jf. finanspagtens artikel 3, stk. 1, litra b, bl.a. med udgangspunkt i landenes konsolideringsplaner i deres seneste stabilitets- og konvergensprogrammer.

Forventet erklæring fra de deltagende landes ministre

De deltagende landes ministre ventes i forbindelse med ECOFIN d. 22. juni at vedtage en kort erklæring, som forventes dels at støtte Kommissionens forslag til fælles principper, jf. finanspagtens artikel 3; dels at erklære, at de deltagende lande vil implementere korrektionsmekanismen fuldt ud og rettidigt i national lovgivning, som krævet i finanspagten; og dels at de deltagende lande vil arbejde for en ratifikation af finanspagten så hurtigt som muligt med henblik på ikrafttræden senest 1. januar 2013.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet det bemærkes, at Danmark d. 12. juni 2012 har vedtaget en budgetlov, der vurderes at være i overensstemmelse med de foreslåede principper.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser i Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Regeringens foreløbige holdning

Regeringen kan støtte Kommissionens forslag til fælles principper.

Andre landes holdninger

Der ventes generel støtte til Kommissionens forslag til fælles principper.